నెత్తురు సంబంధం

బుచ్చయ్య చాలా అమాయకుడు. తానూ, తన సంసారం తప్ప యితర ప్రపంచంతో రవ్వంత సంబంధం కూడా వుంచుకోడు. ఉంచుకొనే అవసరం కూడా లేదు. వున్నది పది కుంటలైనా ఆ కాశంత కయ్యకు ఎప్పుడూ తీరిక వుండదు. వరి కోస్తే రాగి, రాగి వడిపితే జొన్న.... ఎక్కడుండే పిడకలనూ ఏరి తెచ్చే వాడు. అదృష్టం లేక ఆ యిల్లాలు గతించింది. కానీ లేకుంటే ఆ సంసారం వసంత కాలంలో మామిడి చెట్టులాగా విరగబూసేది. పోతూపోతూ ఒక మగ పురుగును అప్పగించి పోయింది. ఏడాది బిడ్డ. ఎత్తే బిడ్డా కాదు. నడిచే బిడ్డా కాదు. ఎలా పెంచాడో విద్యా బుద్ధులు నేర్పి ఒక మనిషిగా తయారు చేశాడు.

నరసింహం ఖులాసాగానే వుంటాడు గానీ ఒక్కొక్కసారి కూచుంటే ఆలోచనలో పైకి లేవనేలేడు. ఆ ఆలోచనలో తన్ను తానే మరచిపోతాడు. ఉన్నట్లుండి వాళ్ళ నాన్న పిలిస్తే ఉలిక్కిపడి ఈ లోకంలో పడుతుంటాడు. "ఏమిట్రా ఎప్పుడూ ఏవో ఆలోచిస్తుంటావు చెప్పరాద్రటా?" అన్ని నాన్న అంటుంటే "ఏమీ లేదులే నాన్నా" అంటూ లేచిపోతాడు.

బుచ్చయ్యకు ఈ వాలకం ఏమీ అర్థం కావడం లేదు. ఈ ఆలోచనకు కారణం యేమిటో తెలుసుకోవడానికి ఎంత ప్రయత్నించినా వీలుకావడం లేదు. తాను శక్తి వున్నంత వరకూ అన్నీ చూచుకుంటూనే వున్నాడు. ఎంత కష్టం వచ్చినా సరే ఒక్క పూటైనా పస్తు పెట్టలేదు సరిగదా, నరసింహానికి సంగటిని చూడనేలేదు. ఎప్పుడూ అన్నమే. పండుగవచ్చినా పబ్బం వచ్చినా కొత్తబట్టలు తెచ్చిపెట్టేవాడు. తేరు జరిగినా, తిరునాళ్ళు వచ్చినా చేతి ఖర్చులకు యిస్తూనే వున్నాడు. తల్లి లేని బిడ్డగదా యిరుగు పొరుగువారు మంచి జరిగినా, చెడ్డ జరిగినా యింటికి తీసుకెళ్ళి కలిగింది పెట్టి ఆదరిస్తూనే వున్నారు.

ఇంత ఆదరణ, మరింత ఆసక్తి అనుదినం పెరుగుతూ వున్నా నరసింహం ఏదో ఆలోచన పెట్టుకొని ఎప్పుడూ లోలోపలే కుంగిపోతున్నాడు పాపం.

అమ్మను తలచుకొని అలా అయిపోతున్నాడేమోనని అప్పుడప్పుడూ బుచ్చయ్య అనుకొని లోలోపలే చింతపడేవాడు. ఆ చింతకు తగ్గట్టు వాడి పెళ్ళి విషయం ఏం చేయాలో తోచక తెగని ఆలోచనలో పడ్డాడు బుచ్చయ్య.

ఓనాడు పాపయ్య యింటికి వచ్చాడు. తన కూతుర్ని ఎంతోకాలం అలాగే వుంచుకోవడానికి వీలుకాదనీ, ఏదో అయిందనిపిస్తే చాలని తనకేమీ నగలు నాణేలు కావాలనీ, సొమ్ములు గిమ్ములు పెట్టాలని పట్టు లేదనీ చెప్పాడు. పాపయ్య బుచ్చయ్య అక్క కొడుకు. దగ్గరున్న బాంధవ్యం అదొక్కటే. అంచేత అది విడిస్తే మళ్ళీ దొరకడం కష్టమనీ... దొరికినా ఓలి లేనిది ఆలురాదని బుచ్చయ్యకు తెలుసు. కనుక ఎదురింటి శీనయ్యను పిలిచి కూచోబెట్టి వక్కాకు శాస్త్రం ఎప్పుడైతే బావుంటుందో నిర్ణయించమన్నాడు. ఈ మాటలను చూచాయగా తెలుసుకొన్న నరసింహం వెంటనే వాళ్ళ నాన్న దగ్గరకు వెళ్ళి "ఇప్పుడు పెళ్ళెందుకులే నాన్నా" అన్నాడు. "అదేమిట్రా పెళ్ళి విషయంలో అలా చెప్పడం దేనికి? ఏమిటి అసలు కథ?" అన్నాడు. "ఏమీ లేదు. నాకిప్పుడు వద్దు అంతే" అంటూ లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

"ఏదో పిల్లతనం. పెట్టుకొంటే అంతా కుదురు కుంటాడులే" అన్నాడు శీనయ్య. "కాదులే శీనయ్యా! అసలు విషయం తెలుసుకోవాలి. వాడొక తరహా మనిషి" అంటూ బుచ్చయ్య లేచిందే బైటికి వెళ్ళాడు. వచ్చిన పెద్దమనిషితో శీనయ్య మాట్లాడుతూ వుంటే అరగంట గడిచిందో లేదో బుచ్చయ్య వచ్చిందే "నువెళ్ళు పాపా వాడింక నా కొడుకు గాదు" అన్నాడు కన్నీరు విడుస్తూ. "ఏం జరిగింది మామా ఎందుకలా తొందర పడుతారు?" అన్నాడు పాపయ్య "నీకు తెలీదులే పాప? వాడు చెడిపొయ్యాడు. వాడికి మంచికాలం లేదు" అన్నాడు బుచ్చయ్య.

"ఎందుకలా కోప్పడతావు బుచ్చయ్యా, ఏమన్నాడు వాడు?" అన్నాడు శీనయ్య. ఏమంటాడూ? ఆ గుడ్డిదాన్ని చేసుకుంటాడంటా.... యింతకూ వాడికి పోయేకాలం వచ్చిందిలే" అంటూ బోరు మన్నాడు బుచ్చయ్య. "గుడ్డిదాన్నే ఓరి బడుద్దాయి వీడికేం పిచ్చా?" అన్నాడు శీనయ్య. "సరేలే మామా! ప్రయత్నించి చెబితే వింటాడేమో! మరో సారి వస్తాలే! నీవేమీ వాడిని చెయ్యి చేసుకోకు" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు పాపయ్య.

"ఏం చేద్దాం శీనయ్యా ఈ పాడు బుద్ధి వాడికెలా పుట్టిందో వాడింతకు

తెగబడతాడని నేను ఎన్నడూ అనుకోలేదు. లేకుంటే అసలు కథే వేరుగా వుండేది" అన్నాడు కళ్ళు తుడుచుకుంటూ బుచ్చయ్య. "నీవు తొందర పడకు బుచ్చయ్యా అసలు ఈ విషయం వింటేనే నాకూ ఆశ్చర్యంగా వుంది. బంగారం లాంటి కుర్రాడు గుడ్డిదాన్ని పెళ్ళి చేసుకోవడమంటే ఇందులో ఏదో కిటుకుంది. మెల్లగా తెలుసుకుందాంలే... నీవేమీ అధైర్యపడకు" అని బుచ్చయ్యను సముదాయించి వెళ్ళాడు శీనయ్య.

2

నరసింహం చిన్నతనంలోనే మీనాక్షితో స్నేహం బలపడింది. ఆ చిరుత ప్రాయం లోనే మీనాక్షికి కళ్ళు లేవు అయినా. ఆ చిన్ని పలుకులు చిలుక పలుకులను మరపించేవి. ఆ మంజుల గాత్రం కోకిల కంఠాన్ని స్ఫురణకు తెచ్చేది. కళ్ళు కనబడకుండా తారాడుతుంటే నరసింహం చేయి పట్టుకొని యింటికి తీసుకెళ్ళి విడిచేవాడు. ఒక్కొక్కసారి మీనాక్షి వద్ద పాటలు పాడించుకొని వింటూండేవాడు. చిన్నతనం గనుక ఈ చెలిమి సహజంగానే కనిపించేది. ఇందుకు అవరోధం కూడా వుండేది కాదు. ఇలాగా పెరిగిన చెలిమి గనుక చాలా బలంగా ఎదుగుతూ వచ్చింది. కానీ మధ్యలో మీనాక్షి ఋజువైనప్పటి నుండీ ఇద్దరి మధ్య పెద్ద గోడ ఏర్పడి పోయింది. ఇద్దరూ మాట్లాడుకోవడం నాలుగైదు రోజులకొకసారి గూడా సంభవించడం లేదు. నరసింహం యింటికి, మీనాక్షి యింటికి మధ్య అట్టే దూరం లేక పోయినా మధ్య రెండు భారీ మేడలున్నాయి. ఆ మేడల కాచివర నరసింహం పూరిల్లు. ఈ చివర మీనాక్షి బోదిల్లు. మాట్లాడ్డానికి వీలుపడక పోయినా నరసింహులు మాత్రం రోజూ ఒక్కసారైనా చూచేవాడు. తాను ఆమెను చూస్తున్నానని ఆమెకు తెలియదుగా అంచేత యిద్దరూ చిన్నపుడు ఆడుకొంటూ పాడే పాట తొలి నుడుగు వినిపిస్తూ వెళ్ళేవాడు. ఆ నుడుగువింటే నరసింహం వచ్చాడనీ... తన్ను చూచి వెళ్ళాడని మీనాక్షి సంతృప్తి పడేది.

ఒకనాడు మీనాక్షి రాట్నంలో నూలు తీస్తూ వుంది. కళ్ళు కనబడక పోయినా నూలు వడకడంలో అందెవేసిన చెయ్యి... వడుకుతూ వడుకుతూ వుంటే...

"ఎన్నెల్లా సన్నాభీలో
వన్నెల్లా సన్నాయిలో" అంటూ సన్నని స్వరం వికసించింది. నూలు తీయడం

నిలిపివేసి స్వరం వస్తున్న వైపుకు చెవులు సారించింది. నరసింహం చుట్టు ప్రక్కల చూచాడు. ఎవరూ లేరు. ఇంట్లో గూడా ఎవరూ వున్నట్లు అలికిడి లేదు. "మీనాక్షి" అన్నాడు నరసింహం.

"ఏం మావా" అన్నది మీనాక్షి

"నే నీ దినం చెప్పేశాను"

"ఏం చెప్పావు.. ఎవరికి"

"ఎవరికో ఎందుకు? ఇంట్లోనే చెప్పాను"

"ఏమని చెప్పావు?"

"ఏముందీ? మన పెళ్ళి సమాచారం ముందుగా చెప్పాలనుకొన్నాగా చెప్పాను" అన్నాడు నరసింహం. ఈ మాట విన్నదే మీనాక్షి రెండు నిమిషాలు ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఆమెకు ఆశ్చర్యం వేసింది. తన్ను వివాహం చేసుకొనే వాడు గూడా ఈ లోకంలో వుంటాడని ఆమె అనుకోలేదు. నరసింహం చెబుతున్నా ఆమెకు విశ్వాసం కుదరలేదు. అంచేత ఏదో ఆలోచన తియ్యని కోరికలు ఉదయిస్తున్నా వాటిని నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచి వేస్తూ వచ్చింది. కానీ, నరసింహం మాత్రం అప్పుడప్పుడూ ఈ విషయాన్ని కదుపుతూనే వచ్చాడు. చివరికి ఆ దినం నాన్నకు గూడా తెలియజేశానని చెబుతుంటే ఆమెకు ఆనందమూ, ఆశ్చర్యమూ నరసింహం మీద జాలి గూడా కల్గింది. "పిచ్చోడివి నన్ను చేసుకొని ఏం సుఖపడతావు మావా! నీకేం తలరాత?" అన్నది మీనాక్షి.

"నీకు తెలియదు మీనాక్షి. అదేమిటో ఎప్పుడూ నిన్ను చూస్తూ నీ పాటలు వింటూ వుండిపోదామనిపిస్తోంది. నీవు సమ్మతించుకుంటే నాకీ లోకముతోనే పనిలేదు" అన్నాడు నరసింహం. మీనాక్షి చాలాసేపు చెప్పి చూసింది. పెళ్ళి చేసుకొన్న వెనుక నలుగురూ నిన్ను చులకనగా చూస్తారని, అప్పుడు ఓర్చుకోలేవని గూడా అన్నది. ఎంతచెప్పినా, మరెంతగా వద్దన్నా అతడు వినలేదు. "పెళ్ళి నిశ్చయమే మీ వారికి కూడా చెప్పేసేయ్ ఆ మీద దేవుడి దయ" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ సాయంకాలం మీనాక్షి తల్లి యింటికి వచ్చింది. మీనాక్షి నాన్నగారు చిన్నతనంలోనే చనిపోయారు. ఆస్తిపాస్తులేమీ లేవు. ఆ యిల్లు, అది గూడా చాలా చిన్నదే. అమ్మ కూలి చేసి పెడుతుంటే కూతురు యింట్లో వుంటూ నూలు వడకడం విస్తళ్లు కుట్టడం యిలాంటి నీడలో పనులు చేసుకుంటూ కాలక్షేపం

చేస్తున్నది. మునెమ్మ యింటికి వచ్చిందే కూతుర్ని చూచి, ఏమిటి మీనాక్షీ! ఊళ్లో యెక్కడ చూచినా ఒకటే గోలగా వుంది. అగుడేమిటమ్మా" అన్నది.

"నాకు మాత్రం ఏం తెలుసునమ్మా! ఈ దినం తెల్లారి నరసింహ మొచ్చి ఏదో చెప్పి వెళ్ళాడు" అన్నది మీనాక్షి.

"ఏమిటో నమ్మా! అంతా మన గ్రహచారం. ఏదో ఉండే వాళ్ళను వూరికే వుండనివ్వక వీధిలోకి ఈడుస్తున్నారు. ఈ వూళ్ళో ఎవర్నీ నమ్మకమ్మా... పాడు దేముడు చిన్నచూపు చూశాడు. లేకుంటే నీ యోగం ఎలా వుండేదో" అంటూ అన్నం తెచ్చి పెట్టింది. అన్నం కలుపుతూ వుంది మీనాక్షి. ఆ కూరలో తన కన్నీళ్ళు కూడా కలిసి పోతుంటే మునెమ్మ చూచి "అదేమిటే ఎందుకలా ఏడుస్తావు? నేను ప్రాణంతో వున్నంత వరకూ నీకేం కాదులే" అంటూ దగ్గరికి వచ్చి కన్నీళ్ళు తుడిచింది కొంగుతో...

మీనాక్షి పిడికెడు మెతుకులు తిన్న శాస్త్రం చేసి కూటంలో జంబు చాపవేసి పడుకున్నది. "వక్క పలుకు నములుతావా" అన్నది మునెమ్మ. "వద్దులేమ్మా!" అని కాస్సేపు ఆగి "అమ్మా ఇప్పుడు వెన్నెల కాస్తున్నదా" అన్నది మీనాక్షి "లేదమ్మా" అన్నది మునెమ్మ.

పాపం మీనాక్షికి వెన్నెల ఎలా వుంటుందో చూడాలని ఆశ.... కానీ అదృష్టం వుండొద్దూ? ఆ రాత్రి నరసింహాన్ని గురించి తల్లీ కూతుళ్ళు యిద్దరూ మాట్లాడు కొని పడుకొన్నారు.

3

ఆ దినం సోమవారం. సంతరోజు గనుక ఊరంతా కోలాహలంగా వుంది. అందరూ గుంపులు గుంపులుగా చేరుకొని మీనాక్షి మాట చెప్పుకుంటున్నారు. ఇదంతా నరసింహం సాహసమేనని కొందరు, కాదు మీనాక్షి గడుసుదనమని మరికొందరు. అదీకాదు మునెమ్మ కార్యవాదిత్వమని మరికొందరు ఎవరికి తోచినట్లు వారనుకుంటున్నారు. ఆ మాట ఈ మాటా అనుకోవడం వెంటనే "అయిపోయిన పెళ్ళికి మేలం ఎందుకులే" అంటూ పెదిమ విరచి ఎవరిదారిన వారు వెళ్ళిపోవడం జరుగుతుంది. ఎవరేమనుకున్నా ఎన్ని విధాలుగా చెప్పుకున్నా పెళ్ళిమాత్రం అయిపోయింది. నరసింహం ఎవరితోనూ చెప్పకనే మీనాక్షమ్మను

పిలుచుకొని చిర్తానూరికి తీసుకెళ్ళి పెళ్ళి చేసుకొని వచ్చేశాడు. మూడు ముళ్ళూ పడిపోయిన వెనుక చేసేదే ముందిలే అని బుచ్చయ్యకు నచ్చచెప్పడానికి శీనయ్యా వంటి పెద్ద మనుష్యులు ప్రయత్నించారు. కానీ లాభం లేకపోయింది. "ఇంత కథకూ వచ్చాక వాడితో నాకేం పనుంది? వాడు కొడుకూ గాదు. నేను అబ్బా గాదు" అంటూ బిర్రబిగిసి కూచున్నాడు బుచ్చయ్య. "మంచీ చెడ్డా తెలిసిన నీవే నెత్తురులో నెత్తురును కాదంటే నలుగురూ నవ్వరా" అని మళ్ళీ ప్రారంభించాడు శీనయ్య. "నీకు తెలీదులే శీనయ్యా. వాడు నాకే పుట్టివుంటే యింతకు తెగబడుతాడా.... ఇక వాడికీ, నాకూ ఋణానుబంధం నేటితో తెగిపోయిం దనుకో" అంటూ లేచి వెళ్ళబోయాడు బుచ్చయ్య. ఆ సమయానికి సరిగ్గా నరసింహం వచ్చి లోపలికి పోబోతుంటే "నిలూ అక్కడే.... లోపలికి వచ్చావంటే బుర్ర మాగేస్తాను" అంటూ పైకి వెడుతున్న బుచ్చయ్యను పట్టుకోవలసి వచ్చింది శీనయ్య. నరసింహం ఏమీ మాట్లాడకుండా వెనక్కి వచ్చేశాడు.

ఆ మరునాడు నరసింహం పొలానికి వెళ్ళి అండ చెక్కడానికి నడుం వాల్చాడు. పది బారులు గనాన్ని చెక్కాడో లేదో బుచ్చయ్య వచ్చిందే "ఏం ముఖం పెట్టుకుని వచ్చావురా? సిగ్గులేదూ?" అంటూ పారను లాక్కుని "నరుకుతా" నంటూ పైకెత్తాడు. నరసింహం ఏమీ మాట్లాడకుండా తలకాయ వంచుకొని వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రోజు నుండి నరసింహం యింటికి పోవడం మానుకొన్నాడు. పొలంలో అడుగు పెట్టడం కూడా విడుచుకొన్నాడు. అలాగని అత్తింటిలోనే కాపురం పెట్టలేదు. ఆ ఊళ్ళోనే సున్నపు వీధిలో ఒక వీధిలో ఒక గుడిసె కట్టాడు. అడవికి వెళ్ళి ఊడగ వూచలు తెచ్చాడు. దగ్గరే వున్న చిత్రాకుంటకు వెళ్ళి జంబు కోసుకుని వచ్చాడు. తానే స్వయంగా గోడ పెట్టాడు. మూడున్నర రూపాయలు పెట్టి దూలం కొన్నాడు. మిగిలిన పనులన్నీ పెండెకట్టడం, దిండు కట్టడం వరకు తానేచేసి ఇల్లు కప్పుకున్నాడు. తాత్కాలికంగా తడికె వేసుకొని మీనాక్షిని పిలుచుకొని వచ్చి కాపురం పెట్టాడు. తాను యింత కష్టపడుతూ వుంటే కాస్తా తెలివిగల్గిన జనం "వీడికేం గ్రహచారంరా" అంటూ హేళన చేశారు. ముసలాడి కోపం యింతా చేయిస్తున్నాదని యీసడించారు. ఇదేమిటో విపరీతంగా వుందిరా అని రౌడీరకం ముక్కుమీద వేలేసుకొన్నారు. ఎన్ని విమర్శలు వినబడినా నరసింహం లక్ష్యపెట్టలేదు. తాను స్వయంగా ఒకడిని యాచించకుండా బ్రతకా

లనుకున్నాడు. అంచేతనే అత్తగారిల్లువున్నా తాను స్వయంగా గుడిసె కట్టుకున్నాడు.

మంచి కండపుష్టి.... ఎండలకు తట్టుకొనే గుండెబలం.... పనిలో సోమరి తనం లేదు. పైగా సేద్యంలో ఆరితేరిన చేయి. ఏతాం తొక్కడం నారు పెరకడం, ఆ కుదించడం, వాదెలు గొట్టడం, సాలు తీయడం యిలాంటి కష్టమూ, నేర్పూ అవసరమైన పనులల్లా తనకు బాగా తెలుసుగనుక కూలికి అందరూ పిలిచే వారే. నరసింహం అంటే నాలుగు మడకల సేద్యం చేసే వాడని ప్రతీతి. ఏటి కాలవకు నరసింహాన్నే ఎంచుకునే వారు ముందు మనిషిగా రైతులు. ఎంత లోతుకాలవైనా నరసింహం వంగి బలిచెక్కతో ఇసుకను పైకెత్తి వేశాడంటే అది గట్టు దాటుకొని గజం యివతల పడాలి. అంత బలమూ, అంత నేర్పూ గనుకనే నరసింహాన్ని అందరూ పిలుస్తుంటారు కూలికి.

మీనాక్షికి వండడం, వార్చడం కూడా సాధ్యం కాదు. ఆమె ప్రయత్నం చేయాలనుకున్నా ఎక్కడ నిప్పు వుందో... ఎక్కడ మంట వుందో.... ఎక్కడ చట్టి వుందో తెలుసుకోకుంటే ఏ బట్టకో నిప్పంటుకొంటే ఎంత ప్రమాదం. కనుక వంట విషయంలో నీవు కల్పించుకోవద్దని గట్టిగా కట్టడి చేశాడు నరసింహం.

నరసింహం వద్దన్నా మునెమ్మ ముందుగా వచ్చి ఏదో వండిపెట్టేది. "నీకింక ప్రత్యేకంగా ఎసరెందుకులే అత్తా యిక్కడే వచ్చి వుండిపో" అన్నాడు నరసింహం. అందుకు సమ్మతించింది మునెమ్మ "కట్టా కంపా తెచ్చుకొని యిల్లూ వాకిలీ చూచుకొని వుంటే చాలదా... ఇంకా ఎన్నాళ్ళు పొదు కష్టం" అన్నాడు అత్తతో ఒకనాడు నరసింహం.

"నీకు తెలియదులే నాయనా? ఒకడి రెక్కల కష్టం ముగ్గురు తినడం బావుంటుందా? నాకేం కష్టం లేదులే... నిండా అలసట కనబడితే వారానికి ఒకటి రెండు రోజులు – నిలిచిపోతాలే" అన్నది మునెమ్మ.

చేసేది కూలైనా ఆ దంపతుల జీవితంలో వెన్నెల మెరసిపోతోంది. మీనాక్షి అంధురాలైనా ఆమె ముఖంలో అనురాగ భావగీతాలను చదువుతున్నాడు నరసింహం. ఆమె పెదిమల కదలికలో కనబడుతున్నది ఆనందం. ఆ పసిడిబుగ్గల అరుణిమలు.. చూచుకుంటూ తనకు తానే మురిసిపోతాడు నరసింహం....

"మావా... వెన్నెల్లో పడుకుందాం" అన్నది మీనాక్షి. "ఇది వెన్నెలే" అన్నాడు.. నరసింహం... "అమ్మో ఏమారుస్తావూ... గుడిసె లోపల వెన్నెలుంటుందా" అన్నది నవ్వుతూ మీనాక్షి.

నరసింహం పైకి లేచి ఆమె చేయి పట్టుకొని వెన్నెలలోకి పిలుచుకొని వచ్చాడు. ఆ పెళ్ళి తిన్నెమీద జంబుచాప పరచుకొని యిద్దరూ కూచున్నారు. "మావాఁ ఆకాశంలో చంద్రుడు ఏ పక్క వున్నాడూ?" అన్నది మీనాక్షి.

"పడమట"

"అంటే ఈ పక్కా" అన్నది ఉత్తరాన్ని చూపుతూ మీనాక్షి.

"కాదు ఈ ప్రక్క మీనాక్షి" అని ఆమెను పడమటి దిక్కుకు ముఖం త్రిప్పి కూచోబెట్టాడు.

"ఇపుడు చంద్రుడు సగమే కనబడుతున్నాడు"

"లేదు నిండు చంద్రుడే"

"అంటే పౌర్ణమిగద మావా?"

"అవును"

"ఐతే ఆ పాట పాడు మావా"

"ఏ పాట?"

"అదే ఎన్నోల్లో సన్నాభీ"

"నువ్వే పాడు..."

"పాడు మావా...." అంటూ చేయి పట్టుకొని లాగింది మీనాక్షి.

"ఊఁహూఁ.... నా గొంతు ఏం బావుందిలే... నువ్వే పాడు..." అన్నాడు... నరసింహం....

"నేను పాడను"

"అయితే, నేనొక నుడుగు... నువ్వొక నుడుగు"

'ముందు నువ్వే పాడు.'

"అట్టాగే మావా....

ఎన్నెల్లో సన్నాభీలో

వన్నెల్లా సన్నాయిలో

సిన్నెల్లా దొరసానీ

సినదానా రంగసానీ!" అని నిలిపింది మీనాక్షి.

ఎన్నెల్లో సన్నాభిలో

వన్నెల్లా సన్నాయిలో

రావే నా సినదానా

రంగు సీరేలదానా" అని అందుకున్నాడు నరసింహం. ఈలాగా పాడుకుంటూ ఎన్ని గంటలు గడిపారో తెలియదు. అలాగే సొమ్మ సిల్లి నిద్రపోయారు. ఆ ఉదయం లేచిందే మూడో శనివారం గనుక ఒక్క పొద్దుండాలి. కూలికి వద్దన్నది మునెమ్మ. తిరవళ శనివారాల్లో మూడో వారం ముఖ్యం. ఆ దినం మాలాడి యింట్లో కూడా ఒట్టి రాగిపిండి సంగటి పెట్టినా ఆప్యాయంగా తింటాడట ఏడు కొండల వాడు. మీనాక్షికి అది మూడో నెల. కొడుకు పుడితే వెంకటేశ్వరుడని, కూతురు పుడితే అలివేలని పేరు బెట్టి, పుట్టునీలాలిచ్చి, నిలువు దోపిడీ యిస్తానని మొక్కు కున్నది మునెమ్మ. నరసింహం ఒక బుడిగె తీసుకొని అందులో ఒక బేడ వేసి పసుపుగుడ్డ కట్టి చూరుకు వేలాడగట్టాడు.

అసలే కళ్ళు కనబడవు. నిండు మనిషి గదా? అంచేత మునెమ్మ మూడు ప్రొద్దులూ మీనాక్షిని విడిచిపెట్టి వెళ్ళేది గాదు. నరసింహం పొద్దు పోగానే యింటికి వచ్చి "ఏమైనా కావాలా తినడానికి" అని అడిగేవాడు మీనాక్షిని. గర్భంగా వుండే ఆడవాళ్ళు రకరకాల పండ్లు తింటా వుంటారని ఆమెకు అక్కింటామె పక్కింటామె చెబితే తెలిసింది. ఆ పేర్లు తెలుసుగానీ అవి యెలా వుంటాయో చూచిన పాపాన పోలేదుగా? నరసింహం తెలుసుకొని చీనీ పండ్లు, కమలా పండ్లు అప్పుడప్పుడూ ఒక్కొక్కటి తెచ్చి పెట్టేవాడు. అన్నెం పున్నెం తెలియని "నా బంగారు మీనాక్షి కొడుకును కంటుందిలే" అంటూ మురిసిపోతుండేది మునెమ్మ.

ఆమె ఆశీర్వాదం ఫలించింది. బంగారం లాంటి బిడ్డ వెంకటేశ్వరుడే పుట్టాడని ఎగిరి గంతేశాడు నరసింహం. చూచిన అమ్మలక్కలంతా "బుచ్చయ్య తాతను ఒలుచుకొని పుట్టాడే వీడు" అన్నారు. శీనయ్య గూడా వచ్చి బిడ్డను చూచి వెళ్ళాడు. ప్రక్కింటి తొళిసమ్మకు కొంటెతనం ఎక్కువ. పురిటినాడు జోలపాడుతూ "వీడి ముక్కు బుచ్చయ్య తాతది. వీడి కళ్ళు నరసింహన్నవి. వీడి బుగ్గలు మీనాక్షివి" అన్నది: అందరూ గలోమని నవ్వారు. వచ్చిన ముత్తైదులకంతా వక్కా కిచ్చి పంపింది మునెమ్మ.

మూడో ఏడు మునెమ్మ, మీనాక్షి, నరసింహం బిడ్డను పిలుచుకొని ఇలు తీర్థం బయలుదేరారు తిరుపతికి. పుట్టు నీలాలిచ్చి వెండి మొలత్రాడు, నిలువు దోపిడీ యిచ్చివచ్చారు.

వెంకటేశ్వరుడికి ఆరోయేడు నిండింది. ఓనమాలు నేర్చుకొన్నాడు. అ ఆ లు సుమారుగా వచ్చు. ఓనాడు బండి నుండి వస్తూ వున్నాడు. ఎదురుగా వస్తూవున్న ముసలాడు రాయి తగులుకొని పడిపోయాడు. పరుగెత్తు కొంటూ వెళ్ళి చేయి పట్టుకున్నాడు. ముసలాడు పైకి లేస్తుంటే క్రింద పడ్డ కఱ్ఱ చేతికందిచ్చాడు. పిల్లాణ్ణి ఎగాదిగా చూస్తూ వెళ్ళుతూ వున్న ముసలాణ్ణి చూచి" ఏం మనుమణ్ణి అలా చూస్తూన్నావు బుచ్చయ్యా?" అన్నాడు శీనయ్య. "వాడు నా మనుమడెందు కౌతాడులే" అన్నాడు బుచ్చయ్య. "నీకు కాటికెళ్ళినా పోదులే యీ బుద్ధి.... యింత పగా?" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు శీనయ్య.

బుచ్చయ్య యింటికి వెళ్ళి నులక మంచాన్ని వాల్చుకొని కూచున్నాడు. ఇల్లు ముందులాగా శూన్యంగానే వుంది. "కాటికా వెళ్ళినా పోదులే యీ బుద్ధి" అని శీనయ్య అన్నమాటలు గమనానికి వచ్చాయి. మళ్ళీ గుడ్డిపిల్ల గమనానికి వచ్చింది. "ఛీ వాడు నా కొడుకూ గాదు..... వీడు నా మనుమడూ గాదు అనుకున్నాడు. ఆ రాత్రి పడుకున్నాడు గానీ నిద్రపట్టలేదు. ఎలాగో ప్రయత్నం మీద కునుకు తీశాడు.

ఉదయం మళ్ళీ వెడుతుంటే రచ్చ దగ్గర గచ్చగాయ లాడుకుంటున్న వెంకటేశుడు కనిపించాడు. ముసలాణ్ణి చూచిందే "తాతా" అంటూ దగ్గరికి వచ్చాడు. బుచ్చయ్య క్షణం ఆగి పలక్కుండా వెళ్ళిపోయాడు. ఆ సాయం కాలం మళ్ళీ వస్తుంటే బడి ముందు ఆడుకుంటున్నాడు కుఱ్ఱాడు. అలాగే చూస్తూ నిలబడి పోయాడు. వాడు ఆట నిలిపివేసి వేసి వస్తూ ముసలాణ్ణి చూచాడు. "తాతా" అన్నాడు మళ్ళీ. బుచ్చయ్య మాట్లాడకనే వెళ్ళి పోయాడు.

ఆ రాత్రి బుచ్చయ్యకు పూర్తిగా నిద్రపట్టలేదు. కోడి కూసేటపుడు చిన్న కునుకు వస్తే అందులో పెద్ద కల వచ్చింది. తాను చచ్చిపోయినట్టూ ...... వెంకటేశుడు పెద్దవాడై యున్నట్టు... తనకు తలకొరివి పెడుతున్నట్టు.. కోడలు కొడుకూ చూస్తూ యేడుస్తున్నట్టు... ఉలిక్కిపడి లేచాడు బుచ్చయ్య. చుట్టూ చీకటిగా వుంది. ఇంట్లో ఎవరూ లేరుగా పలకడానికి? ఆ చీకటిని చూస్తుంటే బుచ్చయ్యకు అమితమైన దుఃఖం వచ్చింది. తనకు తానే ఏడ్చుకున్నాడు. మళ్లీ తనకు తానే ఓదార్చుకున్నాడు.

ఎప్పుడెపుడు తెల్లవారుతుందా? అని లేచి కూచున్నాడు. సూర్యుడు పొడిచాడు. రచ్చ దగ్గరికి వెళ్ళి కూచున్నాడు. వెంకటేశుడు గచ్చకాయలు జేబీ

నిండుకు పోసుకొని వచ్చాడు. తాతను చూచిందే "తాతా" అన్నాడు. "రా... రా...." అంటూ చేతులు చాచాడు బుచ్చయ్య. వాడు వచ్చాడో లేదో అమాంతంగా కౌగిలించుకొన్నాడు బుచ్చయ్య. చక్క దోశలవ్వ అంగడికెళ్ళి రెండు దోశలు రెండు వడలు పొట్లం కట్టించుకొని యింటికి పిలుచుకొని వెళ్ళాడు. దోశలు వడలు పెడితే "నువ్వు తిను "తాతా" అంటూ ఒక్కొక్క ముక్క యెత్తి నోట్లో పెట్టాడు. తాతకు ఎంతో హాయి, ఆనందం పెల్లుబికిపోయింది. ఏదో స్వర్గంలో వున్నట్టు తోచింది. ఆ క్షణంలో గొప్ప మధురానుభవాన్ని పొందాడు. "ఈ దినం బడికి పోను తాతా" అన్నాడు వెంకటేశుడు. "వద్దులేరా" అని కూడా తీసుకొని పొలానికి వెళ్లిపోయాడు.

వెంకటేశుడు బడికి రాలేదని పంతులు కుర్రాళ్ళను పంపాడు. కుర్రాళ్ళు యింట్లో అడిగితే అయ్యో చద్ది కూడా తాగలేదే అన్నది మీనాక్షి. "ఎక్కడి కెళ్ళాడు?" అని నరసింహం ప్రశ్నిస్తూ వుండగానే తొళసమ్మ వచ్చి "ఇకేనేం బుచ్చయ్యతాత మనుమడికి చెరుకుగుడ్లు ఒలిచి పెడుతున్నాడు" అన్నది. ఈ మాట విన్నదే నరసింహానికి కోపం ముక్కుమీదికి వచ్చింది. వెంటనే "వీడికేం అక్కడ పని... వీడెవడు? ఆ ముసలాడెవడు?" అంటూ సరాసరి పొలానికి వెళ్ళాడు. బుచ్చయ్య చెరుకు ఒలిచి గీసు కత్తితో గుడ్లు కోసి పెడుతుంటే వెంకటేశుడు నములు తున్నాడు. వెళ్ళిందే చివాలుమని కుర్రాడిని యివతలికి లాగి వాడి చేతిలో నున్న చెరుకును పెరికి పారేశాడు. వాడు "తాతా... తాత" అంటున్నా వినిపించుకోక కుర్రాణ్ణి రెండు తీసుకున్నాడు. వాడు ఏడుస్తూ మళ్లీ తాత దగ్గరకి వెళ్ళబోతే ఎత్తి భుజాన వేసుకొని వచ్చాడు. బుచ్చయ్య తాత చూస్తూ నిలబడి పోయాడు.

అతని నోట మాట రాలేదు. మధ్యాహ్నం వరకూ అక్కడే వుండి యింటికి వచ్చాడు. ఆశ్చర్యం ఏమంటే గొళ్ళెం పెట్టిన తలుపు దగ్గర కూచుని వున్నాడు వెంకటేశం. "నాన్న కొట్టాడా... రా...." అంటూ తలుపుతీసి లోపలికి వెళ్ళాడు. "తాతా అన్నం..." అన్నాడు వెంకటేశు. పొలం నుండి అప్పుడే వచ్చాడుగా... అన్నం ఎక్కడిది? "ఉండరా వండేస్తా" అన్నాడు. "నీక్కూడా లేదా? వుండు వత్తా" అంటూ గబ గబా యింటికి వచ్చాడు. ఇంట్లో ఎవరూ లేరు. అమ్మ కూచుని వుంది. అలికిడి లేకుండా లోపలికి వెళ్ళాడు. చట్టిలో ఒక ముద్ద తీసుకున్నాడు. ఊరిబిండి ఉట్టిమీద వుంటే గంప బోర్లించాడు. అప్పటికీ అందితేగా.... దాని మీద పడిని నిలబెట్టి దానిపై ఎక్కి చట్టి పిడిత తీస్తుంటే అది క్రింద పడింది...

"ఎవర్రా వెంకటేశా" అన్నది తల్లి. వెంకటేశం పలకలేదు. పాడు కుక్కలు అంటూ అమ్మ లోపలికి వస్తే ఆమెను తప్పుకొని సంగటి ముద్ద ఊరిబిండి తీసుకొని ఉడాయించాడు. వాడు గడప దాటుకోగానే మునెమ్మ వచ్చింది. పరుగెడుతుంటే చొక్కా సందులో సంగటిముద్ద కనబడింది. ఎవరికీ ముద్ద? అనుకొని వెంబడే వెళ్ళింది. వాడు సరాసరి బుచ్చయ్య యింటిలో దూరాడు.

మునెమ్మ కన్నీరు విడుస్తూ యింటికి వచ్చి మీనాక్షితో చెప్పింది. మీనాక్షికి ముసలాణ్ణి తలచుకుంటే దుఃఖం వచ్చింది. "అప్పుడేదో కోపంలో జరిగి పోయింది. యింకా పట్టింపులైతే యేలాగా ఆయనకు నువ్వన్నా చెప్పమ్మా" అన్నది.

వెంకటేశం తాతకు సంకటి తినిపించి తాత యిచ్చిన అర్ధణా తీసుకొని రైలు కట్టాలు కొనుక్కొని బడికి వచ్చాడు. ఆ రాత్రి యింట్లో వాళ్ళ నాన్న గట్టిగా చెప్పాడు. ముసలాడి దగ్గరికి పోతే తన్నులు తప్పవని. అంతా విన్నాడు గానీ ఉదయం మళ్ళీ తయారై తాత వద్ద కూచున్నాడు కథలు చెప్పమని, మధ్యాహ్నం కాస్సేపు.... సాయంకాలం కాస్సేపు... ఒక్కొక్కసారి రాత్రి కావచ్చినా యింటికి రాడు. మునెమ్మ వెళ్లి పిలుచుకొని వస్తుండేది. నరసింహం నాలుగైదు సార్లు కొట్టి గూడా చూచాడు. కానీ సాధ్యం కాలేదు. తాతా మనుమళ్ళ స్నేహం బాగా వేళ్ళు తన్నుకొని పోయింది. మనమణ్ణి చూడనిదే తాత ఒక్క క్షణం కూడా వుండలేడు. బడివేళల్లో గూడా మా వాణ్ణి పద్యాలు చెప్పమనండి పంతులుగారూ అంటూ వచ్చి కూచొనేవాడు. నూస్టరు ముసలాడి పోరు పడలేక చెప్పే పాఠం విడిచిపెట్టి వాడిచేత రెండు పద్యాలు చెప్పించి పంపేవాడు. మనుమడికి తినే వస్తువులు కొనిపెట్టడమే గాదు... ఉడుపులు గూడా కుట్టించాడు తాత. "ఒరేయ్ వెంకటా... మీ తాతను దినమ్మూ బాగా తన్నుతున్నావు గదా!" అనేవాడు శీనయ్య యిద్దరినీ చూచి "నువ్వూరుకో శీనయ్యా" అనేవాడు బుచ్చయ్య నవ్వుతూ....

5

ఉన్నట్టుండి విరుచుక పడింది, ఆ వూళ్ళో పెద్దమ్మోరు. మీనాక్షికి ముమ్మరంగా పోసేసింది. ఆ జానెడు గుడిసెలో అమ్మోరు పోసిన మనిషితో మునెమ్మ, నరసింహం, బిడ్డ వున్నారంటే ముసలాడు ఆగలేక పోయాడు. "ఏమైనా అనుకోనీ, వాడు కొట్టినా దెబ్బలు తింటాను" అంటూ వూత కర్ర పొడుచుకొని బయల్దేరాడు

బుచ్చయ్య. సమయానికి నరసింహం లేదు. "అమ్మా తాతొచ్చాడే.... తాత" అంటూ కేరింతలు కొట్టాడు కుర్రాడు. "మామయ్యా... కూచోండి. చాప వేయరా" అన్నది మీనాక్షి. కుర్రాడు జంబుచాప తెచ్చి వేశాడు. ఎలా వుందమ్మా? నేను పాపిష్టిని" అంటూ వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాడు బుచ్చయ్య. "ఎందుకు మామయ్యా అవన్నీ ఏదో జరిగిపోయాయిలే" అన్నది మీనాక్షి. "ఇంటికి పోదాం రామ్మా" అన్నాడు బుచ్చయ్య. "పోదాంలే తాతా" అంటుండగానే నరసింహం వచ్చాడు. "నాన్నా మనింటికి పోదామా" అన్నాడు కుర్రాడు. "నీకు తన్నులు కావాల్లే..... నీవు నీయబ్బ మాట వినేవాడివై తేగా?" అన్నాడు కసురుకుంటూ నరసింహం. "నీవు చాలా విన్నావులే నీ యబ్బమాట" అన్నది మీనాక్షి. నరసింహానికి ఏమీ తోచక బయటికి వచ్చేశాడు. ఈలోగా మునెమ్మ వచ్చింది. "ఇక పోదామమ్మా" అన్నాడు బుచ్చయ్య. ఇల్లు కదిలావంటే తెగ నరుకుతా నన్నాడు నరసింహం....

ఈ మాట వినిందే బోరుమన్నాడు ముసలాడు. "ఎందుకు మామయ్యా ఏడుస్తావు... వూరుకో వస్తున్నా" అని లేచి కూచున్నది మీనాక్షమ్మ. వెంకటేశం చేయి పట్టుకున్నాడు. ఆమె వాని వెంబడి నడిచింది. ఆమె వెంబడి మునెమ్మ పోతున్నది. "ఊఁ... నడవరా... మహామగాడివి...." అంటూ బుచ్చయ్య తడికె వేశాడు. "నేను రాను" అన్నాడు ధీమాగా నరసింహం. "ఎందుకు రావూ...." అంటూ చెయ్యిపట్టి లాగి పారేశాడు ముసలాడు. "వెళ్ళన్నా....." అన్నది అన్నీ చూస్తున్న తొళశమ్మ. నరసింహం నాలుగడుగులు ముందుకు వేసి వెనక్కి చూశాడు. "ఊ... పదా" అన్నాడు ముసలాడు. నరసింహం పోతుంటే తొళసమ్మ నవ్వుతూ నిల్చున్నది.

వెంకటేశుడు తలుపుతీసి అమ్మను, అవ్వను దిగబెట్టి యెదరుగా వస్తుంటే నరసింహం "పదరా..... అట్టే" అన్నాడు. వాడు తలవంచుకొని నవ్వుతూ యింట్లోకి వెళ్ళి "అమ్మా నాన్న గూడా వస్తున్నారే" అన్నాడు. నరసింహం యింట్లోకి వచ్చాడు. బుచ్చయ్య కడప ముందుకు రాగానే ఎదిరింటి శీనయ్య వారింటి ముందు నుండి "ఊఁ పద" అన్నాడు నవ్వుతూ. తాత ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ లోపలికి వెళ్ళాడు. ఆ మహానందంలో మీనాక్షి తన బాధనే మరచి పోయింది. ఆ రాత్రి వేకువజాము నుండి మీనాక్షమ్మకు తెలివి తప్పుతూ వచ్చింది.

తెల్లవారిందే మళ్ళీ కొద్దిగా తెలివి వచ్చింది. నా బంగారు బ్రతికితే చాలు అంటూ మంచం దగ్గర కూచున్న ముసలాడు లేవనేలేదు. "అమ్మా... అమ్మా"

అంటూ వెంకటేశుడు పైకి వస్తుంటేవాడిని దూరంగా పెట్టమన్నది, మునెమ్మతో కామాక్షి. అమ్మోరు గదా?.....

ఎగుపొద్దు... మధ్యాహ్నం వరకూ బ్రతికిందంటే బ్రతికినట్టే అన్నాడు శీనయ్య. అమ్మోరు పోసింది గనుక అందుకు వైద్యం ఏం చెయ్యాలో ఎవరికీ తెలీదు... ఆవు పంచితం చల్లారు కర్పూరం దిగదీశారు. నరసింహం మాటి మాటికీ మంచం దగ్గరికి వెడుతూనే వున్నాడు.

"మావయ్యా'... అన్నది మీనాక్షి. ముసలాడు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. "మావా" అన్నది మళ్లీ నరసింహం వచ్చాడు వెంకటేశు. "అబ్బ ఎక్కడ" అన్నది సన్నగా.... "అమ్మా" అంటూ దగ్గరికి వచ్చాడు. "అమ్మా" అన్నది మళ్ళీ. మునెమ్మ దగ్గరే ఉంది.... "ఉన్నాను కొడకా" అన్నది... అందరినీ ఓమారు చేతుల్లో తడిమి చూడాలనిపించింది. చేయి పైకెత్తింది. కానీ అమ్మోరు గదా" గమనానికి వచ్చింది.... మళ్లీ చేయి దించుకొన్నది.

"మావా వెన్నెల కాస్తున్నదా!" అన్నది... "లేదమ్మా ఎండ" అన్నది తల్లి. నరసింహం నోరు పెగల్లేదు. "మావా, మామయ్యను బాగా చూచుకో" అన్నది మీనాక్షి. ఈ మాట విన్నదే ముసలాడు బోరుమన్నాడు. మునెమ్మ "నా వరాలో" అంటూ మంచం మీదే వాలిపోయింది. "అమ్మో అమ్మో" అన్నాడు పిల్లాడు. నరసింహం మీనాక్షి వంకే చూస్తున్నాడు. ఆమె తల దిండు మీద నుండి క్రిందికి జారిపోయింది. నరసింహం నిలువునా పడిపోయాడు.

ఆ మూడో నెల... నిండు పున్నమినాడు, బుచ్చయ్యగారి పొలంలో. వెన్నెల వెలుగుల్లో చిన్న సమాధి దగ్గర నరసింహ...

"వెన్నెల్లో సన్నాభీలో వన్నెల్లా సన్నాయిలో" అని సన్నగా పాడుకుంటుంటే అతని సమాధి నుండి మళ్లీ అదే పదాలు వినిపించినై. బుచ్చయ్య వచ్చేవరకు పేరంటాలకు మొక్కుతూనే వున్నాడు.